

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Undervisningsbeskrivelse vDh1Da, 2021-23
Institution	Skive-Viborg HF & VUC
Uddannelse	HFe
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Mads Østergaard Christensen, madsc@vuicsv.dk , 30 23 47 48
Hold	vDh1DaA

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Grammatik. Det sproglige stofområde
Titel 2	Eventyr
Titel 3	Fælles værker – Simon Fruelund ”Borgerligt tasmørke” og Benny Andersen ”Spredte digte”
Titel 4	Sproghandlinger
Titel 5	Mundtlighed og taleskrivning
Titel 6	Medier
Titel 7	Skriftlighed
Titel 8	Argumentationsanalyse, sproghandlinger og retorik
Titel 9	Dokumentar
Titel 10	Det moderne gennembrud

Titel 11	Romantikken og romantisme
Titel 12	Modernisme og realisme
Titel 13	Eksistentialisme
Titel 14	Norsk og svensk
Titel 15	Fælles medieværker
Titel 16	Selvlæste værker
Titel 17	Folkeviser
Titel 18	Skriftlige genrer – Analyserende artikel
Titel 19	Skriftlige genrer – Debatterende artikel
Titel 20	Oplysningstiden

Undervisningsbeskrivelse dansk

Titel nr. 1	Grammatik. Det sproglige stofområde
Indhold	- Else Marie Hauge: Den lille grundgrammatik (forestået i samarbejde med holdets engelskundervisning)
Omfang	8 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	- kende de latinske og danske betegnelser for ordklasserne - fokus på substantiv, verbum, adjektiv og adverbium - fokus på forskellige sætningsled: subjekt, verballed, objekt, indirekte objekt, subjektsprædikat og objektsprædikat

Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - klasseundervisning - pararbejde - individuelt
-----------------------------------	---

Titel nr. 2	Eventyr
Indhold	Kunsteventyr <ul style="list-style-type: none"> - Karen Blixen – Kongesønnerne Folkeeventyr <ul style="list-style-type: none"> - Kong Lindorm
Omfang	6 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - bevidsthed om den mundtlige tradition, der er knyttet til eventyr - kende forskel på folke- og kunsteventyr - kende typiske eventyrtræk - kende folkeeventyrenes faste figurer og det stereotype sprog - kende kunsteventyrenes figurer og sprog - fokus på personkarakteristik - se på komposition - udarbejde selvstændig slutning til et eventyr
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt

Titel nr. 3	Fælles værker – Simon Fruelund ”Borgerligt tusmørke” og Benny Andersen ”Spredte digte”
Indhold	Simon Fruelund – Borgerligt tusmørke Benny Andersen – Spredte digte
Omfang	16 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	Diskussion af bogens civilisationskritik Personkarakteristik af bogen centrale personer Benny Andersens forfatterskab og digtanalyse
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt arbejde

Titel nr. 4	Sproghandlinger
Indhold	Grundbog: Krydsfelt s. 241-270 Analyse af sproghandlinger i diverse medier
Omfang	10 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	Sproghandlingsteori og analyse af sproghandlinger
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - gruppearbejde - skriftligt arbejde

Titel 5	Mundtlighed og taleskrivning
Indhold	Skriv en tale til en privat lejlighed i kursistens eget liv. Teori om taleskrivning.
Omfang	I alt 6 blokke á 50 min.
Særlige fokuspunkter	Taleskrivning i praksis med fokus på målgruppe, indhold osv. Komme med kommentarer til hinandens taler – særligt med fokus på relevant indhold til den tænkte situation, som talen skal holdes i. - at lave en tale: de fem faser - blive bevidst om forarbejdets betydning - fastholde pentagrammet som styrende for al kommunikation - talegenrer: den informative, den politiske og lejlighedstalen

	<ul style="list-style-type: none">- de tre appelformer. Logos, ethos og pathos- kropssproget og dets betydning
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt arbejde, fremlæggelse foran klassen

[Retur til forside](#)

Titel 6	Medier
Indhold	<p>Mediegenrer: Fakta- og fiktionskoder, Krydsfelt s. 291 – 306 Medieanalyse: Krydsfelt s. 358 – 365 Dokumentar: Krydsfelt s. 307-314 TV-avisen, eksempel på 18.30, 21.30 og 21-Søndag Dokumentar: Ryd forsiden, DR1 del 1-3 samt Ekstra Bladet uden for citat, TV2 Derudover avislæsning, avistyper, nyhedskriterier, tv-nyheder mm.</p> <p>Forskellige avistyper: omnibus, niche, tabloid, lokal. Fx Jyllands-Posten, Politiken, Viborg Stifts Folkeblad, Kristeligt Dagblad.</p>
Omfang	I alt 25 blokke á 50 min.
Særlige fokuspunkter	Gennemgang af relevant grundbogsstof fra Krydsfelt, herunder nyhedskriterier, avistyper, avisgenrer mv.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, par arbejde, individuelt arbejde, fremlæggelser.

[Retur til forside](#)

Titel 7	Skriftlighed
Indhold	<p>Kommareglerne (basisreglerne) fra Dansk Sprognævn De grammatiske grundregler fra sproget.dk Uddrag fra bogen: Tal og skriv Fokus på forskellen på redegørelse, resume og referat. Rette sproglige fejl i egne og andres stile.</p>

Omfang	I alt 20 blokke á 50 min.
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst såvel mundtligt som skriftligt - beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatikkens grundbegreber - anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegørelse, diskussion, analyse og fortolkning) med formidlingsbevidsthed. - demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, par arbejde, individuelt arbejde.

Titel nr. 8	Argumentationsanalyse, sproghandlinger og retorik
Indhold	<p>Krydsfelt s. 241-270</p> <p>Dronningens nytårstale 2019</p> <p>Statsministerens nytårstale 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analysere taler fra Jens Stoltenberg, Lars Løkke Rasmussen, Kronprinsesse Mary m.fl.
Omfang	12 lektioner á 50 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - argumentationsanalyse - kommunikationssituation - retorik, herunder kropssprogets betydning for kommunikationen
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt

Titel nr. 9	Dokumentar
Indhold	Krydsfelt s. 307-314 Dokumentar Anders Agger indefra ”Akutpsykiatrien” + selvvalgt Dokumentar ”24 timer – Da Anker endte i Saddams sofabjørne” (60 min.) Dokumentar ”Gasolin” af Anders Østergaard (90 min.) Dokumentar: ”Gasolin United” (30 min.) Dokumentar: ”Kim Larsen – Folkets sanger” (60 min.)
Omfang	20 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	Begreber fra grundbogen Almendannelse Samtidens udvikling af samfundet
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt arbejde

Titel nr. 10	Det moderne gennembrud
Indhold	Grundbog: Barbara Kjær-Hansen og Tinne Serup Bertelsen – Litteraturhistorien, på langs og på tværs (s. 91 - 111) Krydsfelt s. 39-42 Herman Bang – Irene Holm Charles Darwin – af Menneskets afstamning Amalie Skram – Karens Jul Henrik Pontoppidan – Ørneflugt Artikel: Litteraturen skal tilbage i samfundsdebatten, Berlingske, 21. maj 2005 Georg Brandes – af Indledningsforelæsning til Hovedstrømninger i det 19. århundredes litteratur H.C. Andersen – Den grimme ælling 1800-tallet på vrangen, DR2, afsnit 1-4.
Omfang	30 lektioner à 50 minutter

Særlige fokuspunkter	- fokus på periodens historiske udvikling i forhold til litteraturen - analyse og fortolkning af de læste tekster - diskussion af den viste kulturkrønike fra DR2
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt
Titel nr. 11	Romantikken og romantisme
Indhold	Grundbog: Barbara Kjær-Hansen og Tinne Serup Bertelsen – Litteraturhistorien, på langs og på tværs (20 s. om romantikken) Krydsfelt s. 36-39 Schack von Staffeldt – Indvielsen, 1804 Adam Oehlenschläger – Guldhornene, 1802 Adam Oehlenschläger – Det er et yndigt land, 1819 Platons Hulelignelse Romantisme (teori fra Litteraturhistorien på langs og tværs) H.C. Andersen – Skyggen Steen Steensen Blicher – Fugledigte Grundtvig – Den signede dag
Omfang	20 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	- fokus på periodens historiske udvikling i forhold til litteraturen - analyse og fortolkning af de læste tekster
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt

Titel nr. 12	Modernisme og realisme
Indhold	Krydsfelt s. 42-98 Jan Bagge-Nielsen – Den upålidelige fortæller, teori 2018 Hans Kirk – af Fiskerne Helle Helle – Fasaner Bret Easton Ellis – af American Psycho Villy Sørensen – De forsvundne breve Tove Ditlevsen – De evige tre

	<p>Minimal modernisme (teori fra Litteraturhistorien på langs og tværs om 90'erne minimalisme, 1990 – 2000) Sproglige virkemidler (teori)</p> <p>Martin Andersen Nexø – Ulven og fårene Klaus Rifbjerg – Kronik: Giv os Danmark tilbage! (Politiken 19. juli 2009) Martin A. Hansen – Paradisæblerne Johannes V. Jensen – Naade de færgen? Carl Th. Dreyers film: De nåede færgen</p> <p>Helle Helle – En stol for lidt Pia Juul – Opgang Martin Andersen Nexø – Lønningsdag HC Andersen – Klods-Hans Johs. V. Jensen – Boel Charlotte Wiezer – Biller Kjeld Abell – af Eva aftjener sin værnepligt Benny Andersen – På høje tid + Diæt Grundtvig – Vær velkommen, herrens år Kristeligt Dagblad – Mor, mor og børn, 7. april 2005 Erik Knudsen – Varehuset Total</p> <p>Helle Thorning-Schmidt: af: Nytårstale, 1-1- 2013 Kurt Wagn Hansen: Bodskovs to mangler, læserbrev i Ekstra Bladet den 6-5-2013 Erik Skyum-Nielsen: af: Indledning til Dansk litteraturhistorie 1978-2003, 2004 Debatindlæg: Hvad laver morfar i Pattaya? Debatindlæg: Selvbiografisk litteratur er mere end følelisesporno Debatindlæg: Virkeligheden forpligter også i litteraturen Autofiktion, selvbiografisk prosa, eksperimenterende realisme (teori)</p> <p>Pelle Erobreren som film</p> <p>TV-dokumentar om Kim Larsen og Gasolin Benny Andersen – Autograf, 30 min., DR2 2008, Deadline DR2, 17. august 2018 om Benny Andersens død (0-1 min. + 17-35 min.) Forfatterstemmer DR om Benny Andersen og Naja Marie Aidt, 30 min., 2009 Michael Strunge, dokumentar fra DR Autofiktion, Deadline interview med Leonora Christine Skov Store danskere: Tove Ditlevsen, DR Øgendahl om de store forfattere: Tove Ditlevsen, DR</p> <p>Digttere, divaere og dogmebrødre fra DR2 af Liv Thomsen, afsnit 1-8.</p>
Omfang	62 lektioner à 50 minutter

Særlige fokuspunkter	Fokus på perioden historiske og litterære udvikling. Fokus på de litterære ismer: dadaisme, eksistentialisme, ekspresionisme, futurisme, surrealisme, modernisme, postmodernisme, rindalisme
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt

Titel nr. 13	Eksistentialisme
Indhold	Krydsfelt s. 50-52 Albert Camus – af Sisyfosmyten Eksistentialistisk læsning i praksis (teori) Peter Seeberg – Den anatomiske tegning
Omfang	8 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	- læsning og forståelse af filosofiske tekster - valg, fravalg og ansvar for eget liv
Væsentligste arbejdsformer	- pararbejde - klasseundervisning

Titel nr. 14	Norsk og svensk
Indhold	Norsk: Artikellæsning på nrk.no Svensk: Artikellæsning på svt.se Repetition af nyhedskriterier og sammenligning af norsk/svensk og dansk nyhedsdækning
Omfang	4 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	- fokus på norsk og svensk sprog samt forskellen til dansk - diskussion af hvorfor ungdommen er så dårlig til norsk og svensk – og så gode til engelsk - slå svære svenske ord op på sprogbro.org - forskelle/ligheder mellem norske og danske nyhedsmedier
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - individuelt

--	--

Titel 15	Fælles medieværker
Indhold	Pelle Erobreren som film Filmen Jeppe på bjerget, 1984 Klumpfisken, dansk film fra 2014 Adams æbler, dansk film fra 2005
Omfang	I alt 25 blokke á 50 min.
Særlige fokuspunkter	Filmanalyse, remediering mm.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, par arbejde, individuelt arbejde, fremlæggelser.

Titel nr. 16	To selvvalgte værker
Indhold	1. Dansk litteratur 2. Oversat litteratur
Omfang	16 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	<u>Emne:</u> Vedkommende litteratur (dansk litteratur som er vedkommende for dig) Individuel læsning af selvvalgte værker Fremme læselysten- og glæden.
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt arbejde

Titel nr. 17	Folkeviser
---------------------	-------------------

Indhold	Krydsfelt s. 20-32 Folkevise: Ebbe Skammelsøn YouTube-videoer: Folkeviser + Ebbe Skammelsøn
Omfang	6 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	- fokus på periodens historiske udvikling i forhold til litteraturen - analyse og fortolkning af de læste tekster
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt

Titel nr. 18	Skriftlige genrer – Analyserende artikel
Indhold	Alle de tilgængelige stilesæt efter de nye retningslinjer for de skriftlige genrer
Omfang	48 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	Skriveprocessens faser Formuleringsevne Opbygning af stilen Formidling Genrebevidsthed mm.
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt arbejde - genaflevering

Titel nr. 19	Skriftlige genrer – Debatterende artikel
Indhold	Alle de tilgængelige stilesæt efter de nye retningslinjer for de skriftlige genrer
Omfang	48 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	Skriveprocessens faser

	<p>Formuleringsevne Opbygning af stilen Formidling Genrebevidsthed mm.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt arbejde - genaflevering

Titel nr. 20	Oplysningstiden
Indhold	<p>Krydsfelt s. 33-35 Kant – Hvad er oplysning? Rousseau – af Emile eller Om opdragelsen</p>
Omfang	12 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Skriveprocessens faser Formuleringsevne Opbygning af stilen Formidling Genrebevidsthed mm.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt arbejde - genaflevering